

ARIF AY ŞİİRİ

DENİZİ GİYMEK

Yüklüdür düşler
kan kan morumsu ağularla
çiçekler
Endülüs sabahları erken açar
İner kıyılara güzeller Merce'den
Dicle akar bu öykü akşamlara
akşamlar
bir de İstanbul'un belki
çocukcadır güzelliği

Ama bu çocuk bin Bedir yaşar yüreğinde
İstanbul'un yüzü çizik çizik olsa da
kunadır rengi denizin
ana elinden düşen
Endülüs yaşlandııkça iyot kokar
öfkemiz sevgimizden sıcak şimdi

Ve ben oksüz Ayasofya yüzlü çocuk
mendilim dikenli gülde gönül
sestimizi bin ses böldü

Sestimizi bölenler
bir bir öldü

Bir koşu bu
bitimsiz kalbimin savaşı
kalbim ne kadar sıcaksın

ARIF AY

EDEBİYAT Dergisi Mart 1975

KUM SAATİ

- Necati Mert / *Metafor Denilen Saçma* 3
Necip Tosun / *Kadrolu Eleştirilenlik* 4
Suavi Kemal Yazgıç / *Tanıtım Eleştiriyeye Düşman* 6

Hasan Aycın / *Çizgi* 8

Hüseyin Atlansoy / *Acemi* 9

Mustafa Muharrem / *Son El* 10

Ali Emre / *Sözü Yanan Kandil* 12

Ömer Aksay / *Bahçe'nin Epik Sürgünü* 14

Selim Erdoğan / *Güz Yaprakları* 16

Mustafa Oğuz / *İyileştir Kalbimi Doktor* 17

Seyhan Arslan / *Arziyat* 19

Mehmet Narlı / *Yurtsuz* 20

Mehmet Solak / *Süretler İçinde* 21

Atilla Yaramış / *En Güzel Şey* 22

Şahin Taş / *Artık Her Yer Gurbet* 23

Ali Pektaş / *Beyaza Yazılmak* 24

Akif Emre / *Cedlerini Denize Emanet Eden Ülke* 25

Yakup Altıyaprak / *Yiten Bir Cennet: Kaybolan Çocukluk* 30

Ahmet Oktay / *Günümüz Şiiri Üzerine Varsayımlar* 34

Işık Yanar / *"Ve"li Romanlar* 40

Selim Somuncu / *Edebî Türlerin Rekabeti* 42

Arthur Schopenhauer / *Edebiyat Dergileri Ne İşe Yarar?* 45

Dosya: ARİF AY ŞİİRİ

Arif Ay / *Bağdat'a Dönen Şiirler/Şam Konuşuyor* 52

Arif Ay / *Bağdat'a Dönen Şiirler/Ürgan Konuşuyor* 53

Arif Ay / *Kar / Hasret* 54

Arif Ay ile Şiir Üzerine Söyleşi 55

Hayriye Ünal / *Arif Ay Şiirinin Arkaplanı* 65

Ali Emre / *Arif Ay Şiirinde Sanat, Teknik ve İmgeye Yöneliş* 70

İbrahim Demirci / *Arif Ay Şiirinde Tarih* 78

Turan Karataş / *Arif Ay'nın Şiirlerinde Medeniyet Eleştirisi* 84

Ali Galip Yener / *1980 Sonrası Türk Şiirinde Mistik-Metafizik...* 89

Mehmet Narlı / *Şair Ahlâkı/Arif Ay/Hıra ve Dosyalar* 95

Rahmi Kaya / *Dünya Bu Kadar* 100

Mustafa Şerif Onaran / *"Arif Ay Zamanı"ndan Şiire Bakarken...* 105

Mustafa Aldı / *Üçlemin İnkilemine Odaklanan Bir Antoloji* 113

Mustafa Muharrem / *Yenilginin ve Tarihsel Sorgulamanın Lirizmi: Arif Ay* 119

Veysel Çolak / *Arif Ay'nın Şiirine İlişkin Bir Bellek Yoklaması* 121

Hüseyin Atlansoy / *Bir Bardak Su Gibi Beklemek* 123

Âtîf Bedir / *Arif Ay Şiiri: 'Şehrin Kucağına Terkedilmiş Öksüz Çocuk'* 124

İshak Yetiş / *"Kaleminden Öperim"* 126

Recep Duymaz / *Romancı Gözüyle Ermeniler-1* 131

Nermin Yazıcı / *Klasik/Osmanlı Yazınında Özyaşamöyküsü* 146

KİTAPLIK

Muammer Öztürk / *İnsan Mühendisliği* 154

Yusuf Turan Günaydın / *Farabî ve Okulu* 155

Niyazi-İ Mısri'nin Hatıraları 156

Bir Kırkambar: Philosophia Ottomanica 158

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 11 SAYI: 123

MART 2007

(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına

Sahibi: Ö. Faruk Ergezen

Yazı İşleri Müdürü: İbrahim Çelik

Yayın Yönetmeni: Hüseyin Su

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1

Kızılay/Ankara

Yazışma: P.K. 79 Yenişehir/Ankara

Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr

Dizgi-Düzeltili: Hece

Teknik Hazırlık: Hece/Bülent Güler

Kapak: Sarakusta **web:** sarakusta.com

Baskı: Öncü Basımevi **Tel:** 384 31 20

2007 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 90 YTL.

Kurumlar İçin: 200 YTL.

Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 28.02.2007

NECATİ MERT

METAFOR DENİLEN SAÇMA

Yunus has şair. Misli bulunmaz usta. Dindar da. Ne ki saçmaları da var. Söz-gelimi herkeslerin bildiği şathiye. İlk beyti şöyle: “Çıktım erik dalına, anda yedim üzümü/Bostan ıssı kakıyıp, der ne yersin kozumu”

Erik dalında üzümün ne işi? Diyelim, aklı kıt biridir eriğe çıkan, yediğini üzüm sanmaktadır. Ama bostanın sahibi de mi akılcı noksan? Nedir bostan? Kavun, karpuz tarlası. İyi de bostandan söz edilmiyor ki. Üstüne bir de şunu diyor sahip: “Kozumu niçin yersin?” Koz dediği, ceviz.

Çıkabilirsen çık işin içinden! Akla da mantığa da sığar yanı yok bunun.

Ama Yunus söylemiş ya keramet yakıştırılıyor. Yakıştırırlardan biri de 17. yüzyıl şairlerinden Malatya doğumlu Niyazi-i Mısrî. Mutasavvıf. Halvetî. Bu tarikatın Niyazîye/Mısrîye kolunu da kurmuş bir mürşit.

Ona göre erik, üzüm ve ceviz ile şeriat, tarikat ve hakikat anlatılmakta imiş. Şöyle ki eriğin dışını yer, içini yemez, atarız. “Amelin zahirine misaldir” bu. Yani ibadetin şekliyle ilgilidir. Özsüzdür. Üzüm böyle değil. Üzüm batın’dır. İçtir. Üzüm yenir hem de üzümden envai nimet: sucuk, köfte, pekmez, turşu, sirke... yapılır. Özü güçlüdür üzümün. De minik de olsa çekirdeğini unutmamalı. Atarız. İşte buncacık şey hakikatten engeller insanı, tarikatta tutar. Hakikatin teşbihi cevizdir. Dışı yenmez cevizin. Atılır. Ama içinde “asla yabana atılacak bir şey yoktur.” Artı olarak, ceviz “nice marazlara ve illetlere şifa hasıl olur.”

Erik dalında üzüm olmaz, elbette. Üzüm isteyen, asmaya gider. Şeriat, tarikat, hakikat için de geçerli bu. İbadetini şeklen öğrenmek isteyen, şeriata ve fıkıh kitaplarına gitmeli. İbadetinin özüne ermek isteyen de bir mürşide başvurmali ve tarikatına girmeli. Daha ötesi, yani hakikat ise ancak mürşid-i kâmil’le mümkün.

 □
 EDEBİYAT
 GÜNDEMİ
 □

Bunlar karıştırılmaya gelmez. Bir kimesne, ibadetini ancak şeklen yerine getirmekteyken ibadetin öteki anlamlarına da erdiğini söylediğinde erik dalında üzüm yediğini söylemiş gibi olur. Oysa yemesi imkânsızdır. Beyitteki bostancı, “mürşid-i kâmil” olup cahile “Ne yersin kozumu?” demesiyle bunu anlatır.

Bu gazel 13 beyit. Ve Niyazi-i Mısri her beyit için böyle ayrıntılı dil dökmüş. Okuduğunda şaşırıyor insan. Her dediği burada olduğu gibi yerli yerine oturuyor. Diyeceğim, şerhinde hiçbir boşluk yok. Amma Yunus lafı hiç eğip bükmeden, örneğin “Şeriatın tarikat, tarikatın hakikat öğrenilmez” diyeydi ya. Diyeydi de Niyazi-i Mısri’yi de biz yorgunları da yo-kuşa sürmeyeydi ya.

Yunus eğri büğrü söylemiş. Eğretileme yapmış. Eski dille istiare. Frenkçesi metafor bunun. Özeti, bir şeyi bir başka şeyin yerine koyup öyle anlatmak. Şart mı bu? Şart mı “Çıktım erik dalına, anda yedim üzümü/Bostan ıssı kakıyıp, der ne yersin kozumu” demek?

Şair işte, lafı dolandıracak. Pasını esirgeyen futbolcu gibi oynayacak, dilin belini getirecek. Tevekkeli, şairler için yalancı demiyorlar. Fuzûlî’nin sözü meşhur: “Ger derse Fuzûlî güzellerde vefa var/Aldanma ki şair sözü elbette yalandır.”

Bir yalan da Nâzım’dan. Diyor ki: “Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz.” Hoppala! Ya şu: “Budak budak, şerham şerham ihtiyar bir ceviz.” Canım karar ver: Deniz mi, ceviz mi? Sonrası ise yakalanır gibi değil: “Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim var./Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul’u./Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak bakarım./Yüz bin gözle seyredirim seni, İstanbul’u./Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.” Nâzım’ın iyice uçtuğu yer de şurası: “Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı’nda./Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.”

Hiç olur mu? Mümkünü var mı? Akla, mantığa sığmakta mı bu sözler?

Sanırım cetvele, geometriye gelmeyen sözlere şiir diyorlar. Ama ben –ne-

den yalan söyleyeyim- şiirin bir Anayasa cümlesi kadar, sözgelimi “Türkiye Devleti bir cumhuriyettir. Başkenti Ankara’dır” gibi düz, dümdüz olmasından yanayım. Ölçülebilirlişiir. Tartılabilmeli. Sayıya vurulabilmeli. Kesin olmalı. Ve fennî.

Hâsılı, şiirin dalına çıktığımda gönye kullanabilmeliyim.

Bu yüzden sorarım: Nâzım, ceviz ağacı kıyafetine girip Gülhane’ye tebdil gelmiş olamaz mı acep?

NECİP TOSUN

KADROLU ELEŞTİRMEMLİK

Günümüzde, edebiyat dünyasındaki en büyük yozlaşma “eleştiri” kurumunda yaşanıyor. Çünkü edebiyat odaklı, sadece estetik değerlerin ölçüt olduğu, emeğe yasl, sansürsüz, nitelikli eleştiri piyasadan çoktan çekildi. Artık eleştiri, “yayınevi pazarlamacılığı”, “çete savaşları”, “yıldız eleştirmenliği” ve “dost ah-bap ilişkileri” çevresinde dönüyor.

İçinde hiçbir keşif barındırmayan, çoğu baştan savma, acele, önyargılı ve emeksiz bu yazılar, ya yıkıcı, imha edici ya da övgüye yasl bir özellik taşıyor. Metni anlamaya, çözümlenmeye çalışsan, tek ölçünün “estetik değer” olduğu eleştiriler gözden düştü. Özellikle gazetelerin kitap ekleri ve çete dergileri bu eleştiri anlayışının gözlemlendiği yerler. Kitap tanıtma yazısı ve söyleşilerle gelen bir dizi “tanıtım projeleriyle” ya da şahsi, öfkeli, kindar yaklaşımlarla eleştiri kurumu kullanılıyor.

Eleştiride ilk dikkat çeken anlayış “yıldız eleştirmenliği” kurumu. Yani kadrolu eleştirmenlik. Artık her yıldız yazarın bir kadrolu eleştirmeni var. O yazarın kitabı çıktığında bildik isimlerin eleştiri yazıları birbiri ardına ortalığa dökülüyor. Aynı yazar ve kitap hakkında onlarca yazı yazılıyor.

Diğer bir tavır da “yayınevi pazarlamacılığı.” Yayınevleri boy boy ilanlarla

yıldızlarını takdim ediyorlar. Peşlerinden yıldız avcısı eleştirmenler geliyor. Eleştirmenler yayınevlerinin, ajansların işini kolaylaştıran bir işlev görüyorlar. Yayınevleri, yıldızlar ve eleştirmenler bu tanıtım projesinin bir parçası. Yayınevi kitabını satıyor, yıldız gündeme geliyor. Peki eleştirmen niye bunun içinde? Eleştirmen yıldız eleştirmenliği ile öncelikle hem okunmayı garanti ediyor hem de risksiz bir zar atmış oluyor. Buna biraz da eleştirmenin medyada parlatılan yıldızın ışığından yararlanma amacı da diyebiliriz. Öte yandan eleştiri şimdilerde sadece okura dönük bir tanıtım faaliyeti olarak algılandığı için olumsuz bir eleştiriye ne sektörün ne da yazarın tahammülü var. Olumsuz bir eleştiri, yazarının her iki kesim tarafından (yazar ve yayınevi) aforoz edilmesine neden oluyor. Eleştirmen de bunu göze alamıyor. Bu tutumu edebiyat dünyasında var olmanın bir gereği sanıyor. Oysa yıldızlara tutunup var olmaya, onun ününden yararlanmaya çalışan eleştirmenler böylece kendilerini acıklı bir hâle düşürdüklerinin farkına bile varamıyorlar.

Yıldız eleştirmenliği dışında bir de “çete eleştirmenliği” yapılıyor. Çete dergilerinde, ya intikam duygusuyla yazarı ve kitabı imha etmek ya da dostluk duygusuyla yazarı ve kitabı körü körüne yüceltmek amacıyla eleştiri yazıları kaleme alınıyor. Özellikle şairlerin ve öykücülerin eleştiri yazılarında bu çete yaklaşımı baskın bir anlayış olarak ortaya çıkıyor. Bu çeteler, kendilerinden uzaklaşan yazarları acımasızca mahkum ediyor, kendilerine yaklaşanları ise göklere yükseltiyorlar. Böylece eleştiri, narsist, megaloman yazarların, şairlerin elinde tehlikeli bir silaha dönüşüyor. (Şairler ve öykücülerin son yıllarda niçin üründen çok eleştiri yazıları kaleme aldıkları ayrıca incelenmeye değer.)

Bu anlamda piyasadaki her eleştiri/tanıtma yazısının gösterdiği adresi kolayca bulmamız, yazı gerekçesini net bir şekilde ortaya koymamız mümkün. Yani açıkça mektup yazılıyor. Ama kimse adressiz mektup yazmıyor, her şey, bir he-

sap, plan, proje dahilinde gerçekleşiyor.

Peki bütün bu anlatılanlar ışığında, “Ülkemizde eleştiri yok, yazdıklarım ilişkin iyi bir eleştiriye rastlayamadım” diyen bir şairi/öykücüyü/romancıyı nasıl anlamalıyız?

Gerçekten iyi bir eleştirmen mi arıyor, yazdıklarının değerini mi merak ediyor, yoksa “kafama göre bir eleştirmen” bulamadım mı demek istiyor?

Mevcut edebiyat ortamına bakılırsa, yazarın bu sözleriyle “adımı parlatacak, her yazdığımı alkışlayacak, beni olduğumdan daha parlak gösterecek kadrolu bir eleştirmen bulamadım” demek istiyor aslında. Kendi eseriyle ilgili eleştiri yazısında bir nesnellik, edebi ölçüt beklemiyor. Eleştirimenden, açık açık kişisel ve duygusal olmasını bekliyor. Kendisini anlamasını, hakkıyla değerlendirmesini değil, övmesini istiyor, az bile söylemişsin diyor, pek çok numaramı görmemişsin bile.

Eğer edebi ölçülerin her şeyin üstünde olduğu sağlıklı bir edebiyat ortamında bulunuyor olsaydık bu talebi ayıplayabilirdik. Ne yazık ki eleştiri kurumunun günümüzdeki hâli düşünüldüğünde bu talebi mazur gösterecek bir durum var ortada. Çünkü en kestirme yaklaşımla bu edebiyat ortamında bir yazarın var olabilmesi için bir eleştirmene, kendine ait bir eleştirmene, yani daha açık söylersek kadrolu bir eleştirmene ihtiyacı var.

Şunu demek istiyoruz; topyekün bir kirlenmenin, yozlaşmanın yaşandığı bir ortamda “kafama göre bir eleştirmen bulamadım” diyen bir yazara kızamıyoruz bile.

Ama sıkıntı tam da burada başlıyor: Bu ülkede her yazara bir eleştirmen düşmüyor. Çünkü kadrolar dolu.

Oysa, anlık, zamansal dönemler hariç, hiçbir “güzelleme eleştirisi” kötü bir kitabı edebiyat dünyasına sokmayı başaramamış, geleceğe aktaramamıştır. Hiçbir “olumsuz eleştiri” yazısı da iyi bir kitabı edebiyat dünyasından silememiştir. Bütün bunlarla eleştiri etkisizdir demiyorum ama uzun vadede belirleyici değildir diyorum.

Ben eleştiri konusunda yaşadığımız olumsuzlukların nedeninin edebi olmaktan ziyade ahlaki olduğu görüşüne yatırım. Belki buna yazınsal ahlak düşüklüğü demek daha doğru olur.

SUAVİ KEMAL YAZGIÇ

TANITIM ELEŞTİRİYE DÜŞMAN

Kitap tanıtım yazıları bir sektör olmaya doğru evriliyor. Çünkü yayınevleri ve yazarlar eleştiriye değil tanıtımı talep ediyorlar. Kitabın isminin, arka kapak yazısından yahut içindeki bazı temalarından yola çıkılarak kaleme alınmış; birbirine çok benzeyen tanıtım yazıları gazeteleri, dergileri, kitap eklerini istila ediyor. Onların istilasına paralel olarak klişeleşme, yüzeyselleşme, sığlaşma başlıyor ister istemez...

Üstelik zaten az yer verilen eleştiri iyiden iyiye derkenar kalıyor bu tutum sebebiyle. Düşünsel temelleri olan sahih bir eleştiriye kimse talep etmiyor. Eleştiri kelimesi sanki sövgü ile eşanlamlı gibi kullanılıyor maalesef. Halbuki tanıtım kelimesinin övgü ile eşanlamlı kullanılması ne kadar yanlış ise (Reklam demiyorum. O ayrı bir şey.) eleştirinin de hakaret gibi gösterilmesi o denli tehlikeli. Kritik etmekten vazgeçen, neyin ne olduğunu, ne olmadığını tartmaya, tartışmaya yanaşılmayan bir edebiyat ortamında “değer”in ne anlamı olabilir ki?

Ancak tanıtım yazıları sadece sağlıklı bir eleştiri mekanizmasına değil, yayıncılığa da hatta tanıtılan yazarlara da zarar veriyor. Çünkü bütün edebiyat bir güncelliğe hapsolüyor. Yeni çıkan kitaplardan ibaret bir faaliyete dönüşüyor edebiyat. Geçmişte yayınlanan kitaplar olmuş bitmiş, tamamlanmış ve ölmüş bir selüloz yığı gibi anlaşılıyor. Varsa yoksa güncel, popüler kitaplarda kalıyor. Klasik olan, klas olan değil tanıtılan öne çıkınca hafızasız bir faaliyete dönüşüyor edebiyat.

Kitap tanıtım yazıları elbette gereksiz, gerekçesiz metinler değil ama sağlıklı

lı işleyen bir eleştiri mekanizmasının yedeğinde olduğu sürece anlamını koruyan bir faaliyet olabilir. eleştiri asılmaktan ne kadar çıkar ve yerini tanıtım yazılarına bırakırsa yozlaşma o derece edebiyata hakim olur. Güncele hapsolmek ise ne yazarın ne de yayınevinin ayakta kalmasını sağlar. Tanıtım yazılarını yeterli gören bir yayınevi de yazar da namlusunu kendi geleceğine yöneltmiş demektir.

Tanıtım yazılarının bir fonsiyonu da okuru manipüle etmesi. Okuru değil esasen tüketici daha doğrusu yayınlanan kitabın bir nesne olarak pazarlanacağı piyasayı inşa etmesi. Nitekim Ahmet Oktay, Mesele Dergisi’nde kendisiyle yapılan röportajda “Daha romanlar vb. piyasaya çıkmadan, haklarında önceden yazılmış ‘eleştiriler’ yayınlanıyor. Yani okurlara ‘alıcılara’ o kitapları nasıl okumaları gerektiği öğretiliyor. Açık söylemek lazım, bu düpedüz ‘ideoloji üretimi’dir: yazınsal ideoloji üretimi.” diyerek yaşadığımız vehametinin boyutlarına işaret ediyor.

Tanıtım yazılarını yeterli görme ucuzculuğu ise bir zamanlar Yeşilçam’ın yaptığı ve Türkiye’de sinema sanatının “devredışı” kalmasıyla sonuçlanan ucuzculuğu hatırlatıyor ister, istemez. Yani tatlı kârın acı meyvelerini yemek zorunda kalacağımız günlerin çok da uzak olmadığını düşünüyorum.

Üstünde konuşulacak, tartışılacak ve yeni eserlere imza atılacak eleştirel bir zemin inşa edilmediği sürece edebiyatın da, yayıncılığın da atalete mahkûm olması kaçınılmaz. O zemin elbet ilelebed payidar kalmaz. Zaman içinde farklı yaklaşımlarla yepyeni açılımlara, yepyeni eleştirel zeminlere ulaşılabilir. Ancak “tanıtım” yazıları ile iktifa eden bir edebi atmosferde ne yazara ne yayıncıya ne de okura yeni ufuklar kazandırabilir...

SEZAI KARAKOÇ PARA ÖDÜLÜNÜ VE TÖRENİ KABUL ETMEDİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2006 Kültür Sanat Büyük Ödülü’nü alan şair

Sezai Karakoç'un para ödülünü farklı bir alanda kullanılmasını ve ödül için tören düzenlenmemesi istedi.

Bakanlık, Karakoç'a vermeyi planladığı para ödülünü, şairin isteği doğrultusunda kültürel faaliyetler için kullanacak. Verilecek plaket ise posta yolu ile Karakoç'un adresine teslim edilecek.

Bu yılki Kültür Sanat Büyük Ödülü'nün Sezai Karakoç'a verilmesi kararlaştırılmış; Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç imzasıyla kendisine gelen mektuba cevap veren Karakoç ise ödülle ilgili bir tören istemediğini, plaketi posta yolu ile kabul edebileceğini bildirmişti.

Karakoç ayrıca her yıl, Maliye Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı'nın birlikte tespit ettiği para ödülünün bakanlık tarafından uygun bulunacak şekilde kullanılmasını talep etmişti. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Karakoç'un plaketine posta yolu ile evine gönderecek, İstanbul'da yapılması planlanan töreni de düzenlemeyecek.

Karakoç, 1979 yılından beri verilen Kültür Sanat Büyük Ödülü'ne değer görülenler arasında ise para ödülünü geri çeviren ilk isim oldu.

MEMET FUAT ÖDÜLLERİ ÖNEŞ VE DEMİRALP'E

Memet Fuat anısına verilen Memet Fuat Eleştiri/İnceleme, Deneme, Yayıncılık Ödülleri'nin bu yılki sahipleri belli oldu.

Cevat Çapan, Eray Canberk, Konur Ertop, Nurdan Gürbilek, Uğur Kökden, Hasan Kuruyazıcı ve Yurdanur Sal-

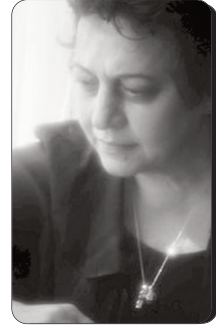
man'dan oluşan Seçici Kurul'un değerlendirmesi sonucunda; eleştiri/inceleme ödülünü "Şiir Kuşatması" adlı çalışmasıyla Mustafa Öneş, deneme ödülünü ise "Satırlar Arasında Aylaklık" kitabıyla Oğuz Demiralp kazandılar.

Yayıncılık ödülü ise Komşu Yayınevi ve Multilingual Yayınları arasında paylaştırıldı. 5 bin YTL tutarındaki eleştiri/inceleme ödülü, Bilgi Üniversitesi Yayınları, aynı tutardaki deneme ödülü ise Adam Yayınları tarafından karşılanıyor.

JAPONYA ULUSLARARASI 10. MAINCHİ HAİKU BÜYÜK ÖDÜLÜ YELDA KARATAŞ'IN OLDU.

Ülkemiz şairlerinden Yelda Karataş, Japonya'da, Haiku alanında ulusal, uluslar arası çapta her yıl düzenlenen ve Haiku'nun Nobel'i sayılan Uluslararası 10. Mainichi Haiku Yarışması'nda, Büyük Ödülü aldı ve Birinci oldu.

Mainichi Gazetesi'nin düzenlediği 10. Mainichi Haiku Yarışması'nın uluslararası bölümünün Ödül töreni 5 Mart 2007'de Tokyo'da dü-

HASAN AYCIN

ÇIZGI

HÜSEYİN ATLANSOY

ACEMİ

V /Kurban/

Hemen alırım güzelim
Sen bir gülüversen
Sektirmem hiç
Kalbim hazır müşteri

Kâğıtta değil-sarı kızıl ve siyah
Kalemin içindedir kader
Büyük kurbandır ismim; yeter
Ve yakışır güzelliğime: Gülü ver

/Korkma unutmam; gülün
Kırmızısında gizlenen acıyı/

Bir bilsen...
Gölgesinden bile tedirgin bir yalnızım ben
Ruhum ki uykusu derin bedenimden
Şikayet edemeyecek kadar elemli

İsmime bağışla beni
Beni ismime bağışla
Aradaki muazzam farka
Bağışla beni beni bağışla

MUSTAFA MUHARREM**SON EL**

Taşınalım bir buluttan diğerine
güvercinlerin telaşındaki hikmete güvenip
ölü şairlerin bıyıklarından yelkenler yaparak
terlemiş çiğdemler ve titrek seherle.
Taşınalım geçtiğimiz yol
özlesin topuklarımızı
bizi yağmurun sesiyle kıyaslasın
bizi geyiklerin tedirgin güzelliği
ve göç suretiyle
sulardan çok
saçların çağılıtısına benzeyen
nisan istekleriyle
değil mi ki balkon var bütün cumartesilerde
değil mi ki göğün öksürmesi demektir bir dize
ardımızdan dudaklarımızı yitirdiğine
yansın lunapark
taşınalım biraz narçiçeği biraz muska
kuyuların düşünebildiğine inanarak
yıldızların kendini yakmak için gökte
mayıs gülleri dökünüp santur dinlediklerine
ilk ağlayışa ve son ele

Bir kiraz daha yürüdük ya
yabancı ve bataak
etimiz hak verince
güneşin selis ve çapak
tomurcuklar arasında bir tan vakti dediklerine
yapraklar bize hücum edip gürz ve keman
hınçlarından bizde, bizim
küllerimiz üstünde tepinince
ne beklenen bir istasyon bir trene
ne yumruklanacak bir kapı
ve çökertilecek bir sahne
şehzadeyle körebe oynarken cinayetler içimizde !

Birazdan yani bu çisentinin
döllediği şehirden bir buğday,
bir kedi ve bir salıncak sonra
ellerimizi üst üste koyacağız
kelimelerin kalbini bulup gece ne fısıldıyor
ne gürlüyor böyle sabah
bilen ellerimizi,
yırılan, solan,
tutunduğu kayada kaya uykusu olan,
geyiklerin bakış dilinden gelen ellerimizi !

ALİ EMRE**SÖZÜ YANAN KANDİL**

Kanlıdır sahip olamadıklarımızla ilgili anılar
Körler için bir replik olsa da her renk
kırmızı ve siyah
gelip herkesle yatağa girer ortalık yerde.
Ağzı bozuktur tarihin. Kõçek huyludur.
Yazı gelse
Yusuf'u zindana tıkarlar
tura gelse
bir hengâme, bir Züleyha kamaşması sarayda.
Ölüm asla iyileşmez üstelik
doğurmaya yazgılı doğuda.
Dün, sevdiklerinin bile arkasından konuşur
ne Selahaddin kurtulur o murdar dilinden
ne onca hüneriyle Alaeddin.
Ya Alamut'u takar peşine ya Hulagu'yu
Ve afsunlu bir sar'ayla titrer
kahramanlık şarkıları bitince
tin.

Yine de üzüntü en eski kalesidir şairin
Bir gezgin olmayı öğren, der.
Bir ırmak gibi
kendin aç yatağını. Ordadır belki de
bin dilli şehrazat, mutluluk veren bilgi,
hiç bulunmayacak felsefe taşı. Bir akrep
titremesi gezinsin hiç değilse
içtiğin suda. Bırak
emsin yüzünü, saçlarını, şahdamarını şimdi
gece ve kent. Münker ve Nekir. Akreple yelkovan.
Kurtulmayı unut!
İnsansız, kösnül odalarda
tezkirelerde, kıl çadırlarda, gökdelenlerde yahut
konuşkan ellerini tut yitirilmenin.
Artık yanaklarından öpemeyeceğimiz güzelim

ve sevgili yüzler
gülümser dibinden bize zamanın.
Tarihin avlularından, devletin çayırından, mozarttan
temiz aile türkçesinden dövüşe dövüşe kurtulur
zorbaca kibarlık entarisi giydirilmiş
sosyal çocukları burjuvanın.
Allah olmayınca tarih de olmaz, biliriz.
Yine de bazı akşamlar göğsünü silkeleyip
Bir içli meşk eder, bir rubai söyler
aralık bir kapıdan
bakıp bakıp kaçan, gül bilgisi devşiren kızlar
/Yazık ki onların erkeği ve hayatı
düzeltmelerine izin verilmemiştir/
Üstelik kederli bir
tambur sesi bile yoktur
cenksiz evlerde. Arkasından öylece bakakaldığımız
bir dost, bir koçaklama yekinmesi, mutantan bir eylül
Ne Gazali ne Battal Gazi ne de Ziya Osman
havai fişek ve buldozer
sesleriyle irkilip yiter
her mesel.

/Güzel bilimlerle, inanla, bengi şarkılarla doluydu
oysa çıkının. Ey özürlü çocuk
ey yiğit doğu,
ey satılmış lalaların evinde
eğni sürekli değiştirilmiş
aklı masalla zehirlenmiş cavidan
ne yaptysan kurtulamadın
göğsündeki o sırnaşık, o karanlık yaradan./

Şimdi ne Bostan ne Gülistan. Ne Fuzuli ne Al-i İmran
Alafranga döneklık, puştluk silme Amerikan

Şimdi, Bağdat'ın içine girilmez yastan!

ÖMER AKSAY

BAHÇE’NİN EPİK SÜRGÜNÜ

17. *kapı*: sülüs hattıceliliyle

süfyân-ı sevri şöyle demiş “zaman, -bu hangi zamansa
 ‘şimdi’ nerde, hangi bahçedeysen, kapanmış-
 sükût edip eve çekilerek, azıcık geçimle yetinme
 ve ölene değin -ki, değil mi hep ölerek uyanacağız bahçede
 yani yatakta, ağaçların altında-
 sabretme zamanıdır.” sükût edip bahçeye çekilerek
 sanırım daha yerinde bir düşleme vurgu yapacaktı
 hep bir bahçeye çekilmez miyiz zaten
 içimizdeki yazdan yada kıştan
 kaçtıkça kendimizden, ister cennetten ister cehennemden
 geçişsiz bir fiil gibi bahçeye nesnel olarak
 bitişik ve bir inişle inen, insanla inen, insanla
 bir hizada dizilen ağaçlar aslâ
 yoksunluk içinde görünmezler
 kefarete olarak kendilerini sunarlar sadece
 inen her şeyin ruhuna dair bir kefaretle
 akşamınsabahınyagmurdamlasının ruhuna
 işlenmiş gül bahçesindeki gizin bilgisiyle
 sülüs hattıceliliyle inen.

fetihle başlayan uykusuz bir sabah, deniz kupkuru
 ateşle, külle teyemmüm yapılır gibi
 belirsiz bir umrun arafında zamansız mabet
 toprağın üstünde, toprağa kök salmış
 kaçarken başın örtünmesindeki hükmün ard niyetinden
 gıptaıyla rükûa eğilen demir, şevk içinde buyrultu
 okunaklı bir pençe izi mektubun üstünde
 mektup (bahçeye dair küçük bir ima)
 b a ğ ı r-içe yazılmış toprağın ve suyun dilinde
 sülüs hattıceliliyle.
 göğe yönelik bir korkusuzlukla değinir bütün fetihler

bükülür toprağın kısmetine, düştüğü yerde insanın perçemi
kendini yakan yağlı kâğıttan ceset poşeti halinde
bahçıvanlar, rençperler, budama bıçakları
aşı kalemleri, katranlar, sargılar, balmumu
göz kamaştırıcı parlak yazgısıyla unutkanlık ölçeği
bir ilkbaharın somurtkan nisanında arslanlı parkta
bil ki paslı zincirlerle gerilmiş gergin bir çarşıya vurgudur
kadar suskundur parklarda alıngan iç bahçe
yoksun bir sesle ürperir
ve ağaçların üreme tozlarını bile sakınır
kıskaç, hasis, kaprisli rüzgâr, kış rüzgârı
zemheride abartılı bir yorumla bahçeyi savunur.

kımiltısız sancağın ıslak bir poster gibi yapıştırıldığı
şafak vakti. kuru ayazın yüzeyi kaplayan buzda
oluşturduğu çentikten şimdi ışık ağmış
şimdi her zaman sonsuzluk taptaze
toprak ve su kendi dilindedir.